

Aan de leden van de
Adviescommissie Water

Betreft:
**Langetermijnvisie voor landelijke
klimaatbestendigheid
i. s.m. de Onderzoeksraad voor de Veiligheid**

Etten-Leur, 11 september 2017

Geachte leden van de Adviescommissie Water,

In de afgelopen jaren zijn er vele goede projecten gerealiseerd in het kader van het Deltaprogramma, met name de projecten van Ruimte voor de Rivier. Desondanks vragen wij uw aandacht en zo mogelijk uw inzet voor een kundig onderbouwde langetermijnvisie als basis voor een defensief waterbeleid. Dit lichten wij u hieronder nader toe.

Problemen door de grote debietverschillen van het rivierwater, door de afname van de spui mogelijkheden en door de voortschrijdende verzilting nemen toe met klimaatverandering, bodemdaling, zeespiegelstijging en vaker voorkomende extremen in riviergedrag. Vanwege kusterosie en zeespiegelstijging mogen we bovendien verwachten dat op termijn de ingezette zandsuppleties onvoldoende zullen blijken. Duurzame maatregelen zijn gewenst, om de waterproblemen van deze eeuw op te lossen. Vooruit kijken en vooruit verdedigen wordt noodzaak. Grote structurele waterbouwkundige maatregelen op landelijk niveau vergen decennia aan voorbereiding, behoren vaak meer dan een eeuw te functioneren en vragen om een langetermijnvisie.

Met waterveiligheid valt niet te marchanderen. Bij foute keuzes krijgt men vroeg of laat hiervoor de rekening gepresenteerd. MKBA's (maatschappelijke kosten-batenanalyses) spelen nauwelijks mee in de huidige besluitvorming, maar zouden dat wel moeten doen. Leefbaarheid (waterveiligheid en zoetwatervoorziening) dient hierbij centraal te staan. Men dient zich te richten op een goed onderbouwde landelijke langetermijnvisie, als een referentiekader voor alle huidige en komende deelplannen. De overheid behoort immers haar besluiten te kunnen toetsen en dient zich hiervoor te kunnen verantwoorden. Duurzaamheid in combinatie met zeespiegelstijging wordt hierbij maatgevend.

Het Deltaprogramma kent echter een adaptief beleid met een toekomstvisie voor de eerste zes jaar in detail en de twaalf jaar daarna op hoofdlijnen, met een doorkijk naar 2050. Een uitgebreide MKBA van de effectiviteit van de diverse inrichtingssuggesties zal de uiteindelijke keuze bepalen en desinvesteringen in de komende jaren voorkomen. Een spoedige totstandkoming van zo'n integrale toekomstvisie tot in de 22^e eeuw is noodzakelijk.

Bij de strategiekeuze voor meerlaagsveiligheid hebben we eveneens onze bedenkingen: Er zijn nauwelijks overstromingsbestendige gebieden bekend (de tweede laag) en het merendeel van de bevolking zal bij een watersnoodramp niet kunnen evacueren (de derde laag).

Doelgericht en preventief investeren in de eerste laag, de primaire waterkeringen, waarbij zeewaterveiligheid en rivierwaterveiligheid in samenhang bekeken worden, is veruit te prefereren.

Eindverantwoordelijken voor waterveiligheid en zoetwatervoorziening kunnen niet functioneren zonder voldoende technische kennis. Alleen mensen met gespecialiseerde kennis slagen er in zich een adequate voorstelling te maken van een allesomvattende waterstaatsoperatie, met de daarbij bijbehorende civiele en stromingstechnische disciplines. Dit om voor de komende vijftig jaar en verder een veilige en leefbare basissituatie voor geheel Nederland te realiseren in ontwerp en uitvoering. Dit alles onder het criterium van een onzekere zeespiegelstijging.

We hebben hierover de TU-Delft benaderd in de hoop dat zij iets kunnen betekenen voor een klimaatbestendig land.

Nu de minister besloten heeft tot opheffing van de Adviescommissie Water op 1 januari 2018, benadrukken we, dat toezicht door een onafhankelijke en deskundige instantie noodzaak blijft.

Wij vragen u om indien mogelijk in uw eindadvies of evaluatie van uw werkzaamheden, een voorstel op te nemen om te komen tot een landelijke langetermijnvisie. Dit eventueel in samenwerking met de Onderzoeksraad voor de Veiligheid en ter ondersteuning van het voornemen van het kabinet om klimaat en duurzaamheid meer aandacht te geven.

Met vriendelijke groet,

Hoogachtend,

W. J. Borm, secretaris

namens

Adviesgroep Borm & Huijgens - integraal waterbeheer

Secretariaat: Klaverweide 9, 4874 MD Etten-Leur

Tel: 076 5037411

Email: bormdekkers@casema.nl

Nadere informatie zie website: www.adviesgroepbormenhuijgens.nl